

ihale Şartnamesine uygun şantiye binası kurulmaması ile geçici olarak belirlenen yerin ofis olarak kullanıldığı bu tarihten sonrası için ise m2'lik ofis binasının yapıldığı bu sebeple şartnameye göre ceza kesintisinin yapılmaması

ihale Şartnamesine uygun şantiye binası kurulmaması

Kamu İdaresi Türü	Belediyeler ve Bağlı İdareler
Yılı	2018
Dairesi	6
Karar No	752
İlam No	184
Tutanak Tarihi	13.10.2020
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Süre Uzatımı

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi ve duruşmada hazır bulunanların dinlenmesi sonucunda;

A) Denetçi tarafından, “..... İlçesi Karşı Köyü Camii Restorasyonu Yapım İşi”nde hakedişin geç ödenmesinden kaynaklı süre uzatımının hatalı verilmesi sonucu kamu zararına neden olduğu iddia edilmişse de;

Bahsi geçen İşe ait Sözleşmenin 18’inci maddesinde, süre uzatımı verilecek hallerin Yapım İşleri Genel Şartnamesi’ne göre belirleneceği belirtilmiş ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin “İşin süresi ve sürenin uzatılması” başlıklı 29’uncu maddesinde bu konuda düzenleme yapılmıştır. Süre uzatımı sebebi sayılacak zorunlu gecikme nedenleri, sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin 29’uncu maddesinde birisi mücbir sebepler, diğeri ise idarenin sebep olduğu haller olmak üzere iki başlık altında yer almaktadır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin;

“İşin süresi ve sürenin uzatılması” başlıklı 29’uncu maddesinin dördüncü fıkrasında, “İdarenin, sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini Yüklenicinin kusuru olmaksızın yerine getirmemesi (yer teslimi, projelerin onaylanması, iş programının onaylanması, ödenek yetersizliği gibi) ve bu sebeple sorumluluğu Yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması ve Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş olması halinde, işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre, işin bir kısmına veya tamamına ait süre en az gecikilen süre kadar uzatılır.”,

“Geçici hakediş raporları” başlıklı 39’uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (f) bendinde, “Her hakediş tutarından, bir evvelki hakediş tutarı çıkarıldıktan sonra kalan tutara idarece ilgili mevzuata göre hesaplanacak Katma Değer Vergisi eklendikten sonra bulunan miktardan sözleşmede yazılı kesintiler, varsa yüklenicinin idareye olan borçları ve cezalar ile kanunen alınması gereken vergiler kesilir. Hakediş raporu, yüklenici veya vekili tarafından imzalandığı

tarihten başlamak üzere en geç sözleşmesinde yazılı sürenin sonunda, eğer sözleşmede bu hususta bir kayıt yoksa otuz gün içinde tahakkuka bağlanır. Bu tarihten başlamak üzere on beş gün içinde de ödeme yapılır.”,

denilmektedir.

İşe ait Sözleşmenin “Ödeme yeri ve şartları” başlıklı 11.2’nci maddesinde, “Hakediş raporları, bu Sözleşmenin eki olan Yapım işleri Genel Şartnamesinde düzenlenen esaslar çerçevesinde, kanuni kesintiler de yapılarak her ayın ilk beş iş günü içinde düzenlenir. Hazırlanan hakedişler raporları İdarece onaylandıktan sonra otuz gün içinde tahakkuka bağlanarak on beş gün içinde ödenir.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre hakedişin süresinde ödenmemesi nedeniyle süre uzatımı verilebilmesi mümkündür. Hakediş raporları, kanuni kesintiler de yapılarak her ayın ilk beş iş günü içinde düzenlenmesi ve hazırlanan hakedişler raporlarının idarece onaylandıktan sonra otuz gün içinde tahakkuka bağlanarak on beş gün içinde ödenmesi gerekmektedir.

İdare tarafından, hakedişin süresinde ödenmemesi nedeniyle süre uzatımı verilirken hakedişin onaylandığı tarihten sonra hakedişin tahakkuka bağlandığı süreden itibaren 15 gün içinde ödenmemesi halinde süre verilmiştir. Diğer bir anlatımla, idare tarafından hakedişin tahakkuka bağlanması için mevzuatta tanınan 30 günlük süreden daha erken bir sürede hakediş tahakkuka bağlanarak 15 günlük ödeme süresini aşan süre için hesaplama yapılarak süre uzatımı verilmektedir. Somut olayda, işe ait 3 numaralı hakedişin tarihinde tahakkuka bağlandığı, tahakkuk tarihinden itibaren 15 gün içerisinde yani en son tarihinde ödenmesi gerekirken, tarihinde ödendiği, dolayısıyla idarece müteahhidin hakedişlerinin zamanında ödenmediği ve müteahhidin süre uzatımı hakkının doğduğu anlaşılmıştır.

Dolayısıyla, süre uzatım hesabı Sözleşme ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nde belirtilen on beş gün baz alınarak yapıldığı anlaşılmıştır.

Diğer taraftan, hakediş ödemelerindeki gecikmeler, süre uzatımı nedenleri bakımından, idareden kaynaklanan sebepler kapsamına girmekte ve idareden kaynaklanan sebepler dolayısıyla süre uzatımı verilebilmesi için ise Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 29'uncu maddesinin 7'nci fıkrasında yer alan "Ancak idarenin sebep olduğu süre uzatımını gerektiren gecikmelerde, yüklenicinin yirmi gün içinde yazılı bildirimde bulunma şartı aranmaz." hükmü gereği yüklenicinin idareye yirmi gün içinde yazılı olarak bildirimde bulunma ve gecikmeye neden olan durumu belgelendirme zorunluluğu bulunmaksızın süre uzatımının idarece re'sen verilmesi gerekmektedir.

Açıklanan gerekçelerle; idarenin geçmiş tarihli işlerdeki tahakkuk tarihini baz alarak yapmış olduğu süre uzatım hesaplamalarıyla ilgili olarak kamu zararının oluşmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, kamu zararı oluşmayan TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca İşbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.

B) Denetçi tarafından, "..... İlçesi Karşı Köyü Camii Restorasyonu Yapım İşinde Şartnameye uygun şantiye binası kurulmayarak tarihine kadar imam evinin ofis olarak kullanıldığı, bu tarihten sonrası için ise ...m2'lik ofis binasının yapıldığı, bu sebeple şartnameye göre kesilmesi gereken gecikme cezasının kesilmemesi sonucu kamu zararına neden olduğu iddia edilmişse de;

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Kamu

zararı" başlıklı 71'inci maddesinde; "Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.

Kamu zararının belirlenmesinde;

...

b) Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması,

...,

Esas alınır." denilmektedir.

Sorumluların savunmaları ve savunma ekinde sunulan belgelerden; bahse konu İşe ait işin başlangıcında şantiyenin ilerleyişine engel teşkil etmeden ayrı bir ofis binası yapımının mümkün olmadığı, mevcut alanda yer alan imam evinin yapım işi için gerekli tüm donanımları yüklenici firma tarafından temin edilmek ve bakım onarımları yapılmak suretiyle geçici olarak şantiye ofisi olarak kullanılmasına karar verildiği, sözleşme eki Genel Şartnamenin 14'üncü maddesinde belirtilen m²'lik şantiye ofisi karşılığı olarak 2 adet (..... m²) konteynerin yükleniciden temin edilerek Belediyenin ayniyat ambarına teslim edildiği anlaşıldığından somut olayda kamu zararının oluşmadığı anlaşılmıştır.

Açıklanan gerekçelerle, kamu zararı oluşmayan TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca İşbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.

C) "..... İlçesi Karşı Köyü Camii Restorasyonu Yapım İşinde süresinde yaptırılmayan işlemler için şartnameye

göre uygulanması gereken ceza kesintisinin yapılmadığı görülmüştür.

İdari Şartname eki Şantiye Yönetim Şartnamesinde 48 adet İSG ceza cetveli düzenlenmiştir. İSG ceza cetvelinin 4'üncü sırasında, "Yüklenici risk değerlendirmesi yapacak ya da yaptıracaktır. Aksi halde 2.000TL her ay (aykırılığın devam ettiği her ay) uygulanacaktır.", 5'inci sırasında, "Yüklenici acil durumları belirleyecek, acil durumlar için tedbir alacak, acil durum planlarını hazırlayacak, destek elemanı görevlendirecek, araç gereç sağlayacak, acil durumlarda işyeri dışındaki kuruluşla irtibatı sağlayacak düzenlemeyi yapacaktır. Aksi halde 800TL / her ay her yükümlülük için ayrı ayrı (aykırılığın devamı halinde her ay her yükümlülük için ayrı ayrı) ceza uygulanacaktır." denilmektedir.

Şantiye Yönetim Şartnamesinin 8'inci maddesinde de, "Cezai müeyyidelerin ödenmemesi durumunda, ceza bedelleri hak edikten kesilecektir. Yüklenicinin bu duruma itiraz hakkı yoktur." düzenlemesi yapılmıştır. İşyeri teslimi tarihinde ve geçici kabul itibar tarihi'dir. Yüklenici risk değerlendirmesi ile acil durumları tarihinde yaptırmıştır. Bu işlemlerin işyeri tesliminden sonra yapılması gerekir. Dolayısıyla bir ay bu yükümlülükler yapılmadığı için ceza kesilmesi gerekmektedir. Açıklanan sebeplerle, TL+..... TL olmak üzere toplam TL tutarında ceza kesintisinin yapılmaması sonucu kamu zararına neden olunmuştur.

Bu itibarla, ceza kesilmemesi sonucu oluşan TL'nin, Harcama Yetkilisi (Fen İşleri Daire Başkanı) ve Gerçekleştirme Görevlisi (Yapı İşleri Kontrol Şube Müdürü) ile Diğer Sorumlular (Mimar), (Restaratör), (Restaratör), (Elektrik Mühendisi) , (Makina Mühendisi) ve (Mimar) 'ye müştereken ve müteselsilen 6085 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesi gereğince hüküm tarihinden itibaren işleyecek faizi

ile ödettirilmesine anılan Kanun'un 55'inci maddesi uyarınca tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.

D) Denetçi tarafından, "..... İlçesi Karşı Köyü Camii Restorasyonu Yapım İşi"nde revize iş programının sunulmamasına karşın ceza kesintisinin yapılmaması sonucu kamu zararına neden olduğu iddia edilmişse de;

İdari Şartname eki Şantiye Yönetim Şartnamesinin 6'ncı maddesinde, "Uygulanabilir iş programı sözleşmenin imzalanmasından hemen sonra sözleşmesinde belirtilen süre içerisinde tarafımıza iletilecektir. Bu iş programı, iş süresine yayılacağından çalışmalar ilerledikçe sürekli revize edilecektir. Gecikme durumunda 250TL/Gün ceza uygulanacaktır." denilmektedir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İş programı" başlıklı 17'nci maddesinin yedinci fıkrasında, "İşte idarece onaylanan bir süre uzatımı bulunduğu taktirde, yüklenici bu hususun kendisine tebliği tarihinden başlamak üzere yedi gün içinde yeni süreye göre revize iş programı düzenleyerek idarenin onayına sunmak zorundadır." hükmü yer almaktadır.

Denetçi tarafından, söz konusu yapım işinde 178 gün süre uzatımı verildiği ve yükleniciye bu hususun tarihinde tebliğ edildiği, bu bilgilere göre revize iş programının en geç tarihinde idarenin onayına sunulmasının gerektiği, ancak sunulmadığı, savunma ekinde sunulan revize iş programının ise sonradan düzenlendiği kanaatinin oluştuğu belirtilmişse de; savunma ekinde sunulan söz konusu revize iş programının sonradan düzenlendiği iddiasına yönelik herhangi bir kanıtlayıcı belgeye yer verilmediği, dolayısıyla revize iş programının sonradan düzenlendiğine yönelik kamu zararı tespiti için öznel bir kanaat içerdiği ve somut veriler esas alınmadan yapıldığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla, kamu zararı oluşmayan TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca İşbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.